

Predmet C-7/21**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 98. stavka 1.
Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

8. siječnja 2021.

Sud koji je uputio zahtjev:

Bezirksgericht Bleiburg (Austrija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

6. studenoga 2020.

Tužitelj:

LKW WALTER Internationale Transportorganisation AG

Tuženici:

CB

DF

GH

Predmet glavnog postupka

Slovenska odredba koja protiv rješenja o ovrsi donesenog bez ovršne isprave kao jedini pravni lijek predviđa obrazloženi prigovor koji se podnosi u roku od osam dana na slovenskom jeziku – Propuštanje tog roka od strane dužnika sa sjedištem u Austriji čiji je austrijski odvjetnički ured obrazloženi prigovor na slovenskom jeziku podnio u roku od dvanaest dana od dostave tog rješenja – Odgovornost odvjetnika – Sporna sukladnost te odredbe s pravom Unije

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Tumačenje prava Unije u skladu s člankom 267. UFEU-a

Prethodna pitanja

- a) Treba li članak 36. i članak 39. Uredbe (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima u vezi s člankom 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima kao i načelom djelotvornosti i ekvivalentnosti (načelo lojalne suradnje u skladu s člankom 4. stavkom 3. UFEU-a) tumačiti na način da im se protivi odredba države članice koja protiv rješenja od ovrsi, koji sud donosi bez prethodnog kontradiktornog postupka i bez ovršne isprave samo na temelju tvrdnji ovrhovoditelja, kao jedini pravni lijek predviđa prigovor koji se podnosi u roku od osam dana na jeziku te države članice, čak i u slučaju ako se to rješenje o ovrsi dostavlja u drugu državu članicu na jeziku koji primatelj ne razumije, pri čemu se pri podnošenju prigovora u roku od dvanaest dana taj prigovor već odbacuje kao nepravodoban?
- b) Treba li članak 8. Uredbe (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o dostavi, u državama članicama, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima („dostava pismena”), i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1348/2000 pismena u vezi s načelom djelotvornosti i ekvivalentnosti tumačiti na način da mu se protivi nacionalna mjera koja predviđa da s dostavom obrasca iz Priloga II o informacijama za adresata o pravu na odbijanje primitka pismena u roku od tjedan dana istodobno počinje teći i rok za podnošenje predviđenog pravnog lijeka protiv istodobno dostavljenog rješenja o ovrsi za koje je predviđen rok od osam dana?
- c) Treba li članak 18. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije tumačiti na način da mu se protivi odredba države članice koja predviđa, da se protiv rješenja o ovrsi kao pravni lijek predviđa prigovor koji se obrazložen mora podnijeti u roku od osam dana i da taj rok vrijedi i ako primatelj rješenja o ovrsi svoje sjedište ima u drugoj državi članici i rješenje o ovrsi nije sastavljeno niti na službenom jeziku te države članice u koju se to rješenje o ovrsi dostavlja niti na jeziku koji primatelj tog rješenja razumije?

Navedene odredbe prava Unije

Povelja Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja), članak 47.

Članak 4. stavak 3. UFEU-a, članak 18. stavak 1. UFEU-a

Uredba (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (u daljnjem tekstu: Uredba 1215/2012), članci 36. i 39.

Uredba (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o dostavi, u državama članicama, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima („dostava pismena”), i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1348/2000 (u daljnjem tekstu: Uredba 1393/2007), članak 8.

Navedene nacionalne odredbe

Zakon o izvršbi in zavarovanju (ZIZ) (slovenski Zakon o ovrsi i postupku osiguranja), članci 9., 53., 58. i 61.

Kratak prikaz činjenica i postupka

- 1 Tužitelj je društvo Lkw Walter internationale Transportorganisation AG koje je upisano u austrijski registar trgovačkih društava i djeluje u području međunarodnog prijevoza roba.
- 2 Tužitelju je 30. listopada 2019. Općinski sud u Ljubljani, Slovenija, poštom dostavio rješenje o ovrsi zbog iznosa od 17 610,00 eura uvećanog za kamate i troškove na slovenskom jeziku, kojim je društvo Transport Gaj d.o.o. plijenilo tužiteljeva potraživanja protiv brojnih slovenskih poduzeća. U pravni odjel društva tužitelja to je pismeno je zaprimljeno tek 4. studenoga 2019. jer je 1. studenoga u Austriji bio neradni dan nakon kojeg je slijedio vikend. Još istoga dana taj je pravni odjel porukom e-pošte, kojoj je bilo priloženo rješenje, zatražio pregled dokumenta od odvjetničkog ureda koji je to poduzeće zastupao u jednom sporu u Sloveniji. Nakon što su sada tuženi odvjetnici izjavili da se u roku od osam dana od dana dostave mora podnijeti obrazloženi prigovor, tužitelj je zatražio od tuženika da to i učini u okviru njegovog zastupanja, uslijed čega je prigovor podnesen 11. studenoga 2019. Osim toga, predmetno rješenje o ovrsi nije doneseno na temelju pravomoćne i izvršive ovršne isprave, nego samo na temelju računa. Članak 9. stavak 3., članak 53. stavak 2. i članak 61. stavak 2. Zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ) (Zakon o ovrsi i postupku osiguranja) za ovrhe na temelju vjerodostojne isprave predviđaju da se protiv rješenja o ovrsi, kojim se prihvaća zahtjev, u roku od osam dana od dostave rješenja podnosi prigovor u kojem se moraju navesti činjenice koje ga obrazlažu te podnijeti odgovarajući dokazi.
- 3 Nakon što je tužitelj pravodobno platio zahtijevanu sudsku pristojbu, Općinski sud u Ljubljani odbacio je 10. prosinca 2019. prigovor kao nepravodoban jer je podnesen nakon više od osam dana od dostave rješenja o ovrsi tužitelju.
- 4 Tužene stranke su u ime tužitelja podnijele žalbu protiv rješenja o odbacivanju zbog neustavnosti i nesukladnosti s pravom Unije, koju je, međutim, Viši sud u Mariboru odbio. Time je rješenje o ovrsi postalo pravomoćno i izvršno, te je zatim tužitelj potraživanje u cijelosti platio.

- 5 Tužbom pred Bezirksgerichtom Bleiburg (Općinski sud u Bleiburgu, Austrija) tužitelj od tuženika sada zahtijeva 22 168,09 eura uvećano za kamate i troškove po osnovu odgovornosti odvjetnika jer su tuženici propustili rok. Protiv platnog naloga donesenog 10. srpnja 2020. tuženici su podnijeli prigovor. U tom se postupku traži upućivanje zahtjeva za prethodnu odluku.

Bitna argumentacija stranaka glavnog postupka i kratki prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 6 Tuženici navode da osmodnevni rok za podnošenje obrazloženog prigovora nije u skladu s pravom Unije. Da su slovenski sudovi pravo Unije pravilno primijenili, prema njihovom bi mišljenju prigovor bio podnesen pravodobno i tužitelju ne bi nastala nikakva šteta. Osim toga, dostava nije bila uredno obavljena jer su se informacije za adresata o pravu na odbijanje primitka pismena u skladu s člankom 8. Uredbe 1393/2007 (Obrazac II), priložene pismovnoj pošiljci na njemačkom jeziku, nalazile među ostalih dvanaest stranica slovenskog rješenja te ih tužitelj stoga nije primijetio. Oni nadalje smatraju da rješenje nije izvršno izvan Slovenije jer ne ispunjava temeljne uvjete za potvrdu o izvršnosti u skladu s člancima 36. i 39. Uredbe 1215/12. Činjenica da je rješenje na području Republike Slovenije izvršno, prema mišljenju tužitelja predstavlja diskriminaciju tužitelja na temelju njegova sjedišta, odnosno njegova državljanstva u smislu članka 18. stavka 1. UFEU-a.
- 7 Sud koji je uputio zahtjev u pogledu **prvog pitanja** objašnjava da, uzimajući u obzir načelo djelotvornosti, kratki rok za prigovor eventualno nije u skladu s člancima 36. i 39. Uredbe 1215/2012 u vezi s člankom 47. Povelje i upućuje na presudu Suda od 13. rujna 2018. (Profi Credit Polska S. A., C-176/17, EU:C:2018:711) u kojoj je Sud već utvrdio da nacionalna postupovna odredba koja predviđa rok od dva tjedna utječe na pravo na djelotvornu sudsku zaštitu. Za razliku od tog predmeta, u ovom predmetu nije riječ ni o potrošačkom ugovoru ni o mjenici, pa ipak se bitna utvrđenja iz navedene presude, osobito iz točaka 64.-67. trebaju primijeniti i u ovom predmetu jer se i u njemu morao podnijeti obrazloženi prigovor u roku te se pravodobno moralo platiti sudsku pristojbu. Isto se tako i prema slovenskoj pravnoj literaturi smatra da kratak rok za prigovor utječe, odnosno povređuje prava tuženika u skladu s člankom 6. EKLJP-a, odnosno članak 47. Povelje, naročito ako je njegovo sjedište u drugoj državi članici. Tuženik mora još brže reagirati od dužnika koji svoje sjedište ima u Sloveniji jer on rješenje, isprave koje su podnesene kao dokazi i prigovor mora dati na prijevod, što iziskuje puno vremena. Rješenje bi se u skladu s člancima 36. i 39. Uredbe 1215/2012 moglo priznati i izvršiti i u Austriji, pri čemu bi austrijski sudovi bili uskraćeni za mogućnost preispitivanja merituma.
- 8 Što se tiče **drugog** pitanja, sud koji je uputio zahtjev navodi da ima dvojbe u pogledu pravilnog tumačenja tijeka roka u odnosu na pravo na odbijanje primitka pismena u skladu s člankom 8. Uredbe 1393/2007, prema kojem se adresat korištenjem standardnog obrasca iz Priloga II obavještava da može odbiti primitak

pismena koje se dostavlja u vrijeme dostave ili njegovim vraćanjem tijelu za zaprimanje u roku od tjedan dana ako ne razumije jezik pismena. Dok je slovenski sud očito smatrao da je riječ o paralelnom početku jednotjednih rokova za vraćanje i odbijanje primitka kao i za podnošenje prigovora protiv rješenja, sud koji je uputio zahtjev članak 8. shvaća na način da rok za eventualno podnošenje prigovora počinje tek nakon isteka jednotjednog roka za ostvarivanje prava na odbijanje primitka pismena. U suprotnom bi slučaju, naime, dužnik, koji ne razumije jezik na kojem je sastavljeno pismeno suda, što se češće odnosi na dužnika sa sjedištem u drugoj državi članici, u odnosu na dužnika koji razumije jezik rješenja o ovrsi, bio u lošijem položaju te bi zbog potrebnog prijevoda izgubio dragocjeno vrijeme. Sud je već odlučio da se Uredba 1393/2007 treba tumačiti na način da se osigura ravnoteža između interesa tužitelja i tuženika, adresata pismena, na način da se ciljevi učinkovitosti i brzine slanja akata u postupku usklade sa zahtjevom da se osigura primjerena zaštita prava obrane adresata tih akata (vidjeti presudu od 16. rujna 2015., *Alpha Bank Cyprus Ltd*, C-519/13, EU:C:2015:603, t. 33.). Ako oba roka počnu teći paralelno, prema shvaćanju suda koji je uputio zahtjev prava obrane adresata pismena ni u kojem slučaju nisu primjereno zaštićena te se povređuju njegova prava na ostvarivanje diskrecijskog prava da odluči hoće li odbiti primitak ili uložiti pravni lijek. S vraćanjem pismena bilo bi povezano višetjedno, ako ne i višemjesečno, odugovlačenje postupka jer bi slovenski sud prvo morao naložiti vjerovniku da dostavi prijevode rješenja o određivanju ovrhe i tek potom ponovno provesti dostavu u drugu državu članicu. Međutim, ako adresat želi da se stvar brzo riješi, on treba, unatoč tome što ne zna jezik, imati mogućnost da pismeno na stranom jeziku prihvati bez prijevoda te sam pribavi prijevod umjesto da koristi svoju mogućnost prava na odbijanje primitka pismena. Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, zbog potrebnog osiguravanja prava na djelotvoran pravni lijek u smislu članka 47. Povelje, članak 8. Uredbe 1393/2007 treba razumijevati tako da adresat svoje diskrecijsko pravo može ostvariti u roku od tjedan dana prije nego što počne teći rok za podnošenje prigovora. Državama članicama prepušteno je predvidjeti razumne rokove za ostvarivanje prava na djelotvoran pravni lijek. Međutim, pritom je potrebno poštovati načelo ekvivalentnosti i načelo djelotvornosti. Radi poštovanja zahtjeva načela djelotvornosti, taj rok mora biti stvarno dovoljan za pripremu i predaju djelotvornog pravnog lijeka (vidjeti presude od 28. srpnja 2011., *Samba Diouf*, C-69/10, EU:C:2011:524, t. 66., od 26. rujna 2013., *Texdata Software*, C-418/11, EU:C:2013:588, t. 80. kao i od 9. rujna 2020., *JP*, C-651/19, EU:C:2020:681, t. 57.). U svjetlu sudske prakse Suda koja se odnosi na načelo djelotvornosti stoga se rok od jednog tjedna, odnosno osam dana, u kojem se istodobno treba odlučiti da se ne prihvati pismeno na stranom jeziku ili da ga se prevede i istodobno sastavi obrazloženi prigovor, čini prekratko odmjerenim da bi se pripremio i podnio djelotvoran pravni lijek.

- 9 Što se tiče **trećeg pitanja**, sud koji je uputio zahtjev objašnjava da dvoji oko toga protivi li se članku 18. UFEU-a slovenska odredba o osmodnevnom roku za prigovor protiv rješenja o ovrsi ako se ono dostavlja dužniku sa sjedištem u drugoj državi članici. Članak 18. UFEU-a zabranjuje svaku diskriminaciju na temelju državljanstva. Državljeni države članice koja predviđa samo osmodnevni rok za

prigovore protiv rješenja o ovrsi u pravilu će biti upoznati s tim kratkim rokovima te će, osim toga, vladati jezikom na kojem se rješenje o ovrsi izdaje. Stranke sa sjedištem u drugoj državi članici ne moraju očekivati tako kratak rok, ponajprije ne ako su rokovi predviđeni u vlastitoj državi članici bitno duži (u Austriji rok za prigovor protiv platnog naloga iznosi četiri tjedna), a isto je tako i za prigovor protiv europskog platnog naloga predviđen rok od trideset dana. Osim toga, dužnik u drugoj državi članici mora prvo rješenje o ovrsi dati na prijevod kako bi mogao razumjeti njegov sadržaj i odlučiti hoće li se protiv njega braniti, što u pravilu iziskuje određeno vrijeme te ionako već kratak rok za prigovor još više skraćuje. Usto ta odredba omogućava vjerovniku da se u odnosu na dužnika sa sjedištem u drugoj državi članici posluži slovenskim postupkom donošenja rješenja o ovrsi umjesto postupkom donošenja europskog platnog naloga jer bi mogao računati na to da bi dužnik tako kratak rok mogao propustiti.

Bezirksgericht Bleiburg (Općinski sud u Bleiburgu)

Bleiburg, 6. studenoga 2020.